

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 4 listopada 2020 r.

Pozycja 346

POSTANOWIENIE

z dnia 9 października 2019 r.

Sygn. akt Ts 144/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym, skargi konstytucyjnej G.T. w sprawie zgodności:

art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) w związku z art. 108 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 114 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 80 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.) w zakresie, w jakim „przewiduje obligatoryjne publikowanie pełnych i niezanominizowanych danych podmiotu wnoszącego skargę konstytucyjną jako podmiotu inicjującego postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym, w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w wykonaniu obowiązku ogłoszenia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w organie urzędowym” z art. 47 w związku z art. 51 ust. 1, 2 i 5 w związku z art. 79 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 27 września 2018 r., G.T. (dalej: skarżący), wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

17 lutego 2017 r. G. T. wniósł do Trybunału Konstytucyjnego skargę konstytucyjną o stwierdzenie, że § 13 ust. 2 pkt 9 w związku z § 32 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r. poz. 1110, ze zm.) w zakresie, w jakim przewiduje obligatoryjne zamieszczenie symbolu przyczyny niepełnosprawności, a w konsekwencji rodzaju choroby, w szczególności choroby psychicznej, jako przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, jest niezgodny z art. 47 w związku z art. 51 ust. 1, 2 i 5 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Skarga

konstytucyjna skarżącego została przyjęta do rozpoznania i zarejestrowana w Trybunale Konstytucyjnym pod sygn. SK 19/17.

Wyrokiem z 19 czerwca 2018 r. Trybunał orzekł o niekonstytucyjności zakwestionowanych przepisów. Pełna treść sentencji wyroku została opublikowana w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 27 czerwca 2018 r. pod pozycją 1241. W *rubrum* wyroku opublikowanego w Dzienniku Ustaw RP zamieszczono pełne dane osobowe, tj. imię i nazwisko skarżącego.

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikom skarżącego 3 lipca 2018 r.

2 lipca 2018 r. pełnomocnik skarżącego zwrócił się do Rządowego Centrum Legislacji (dalej: RCL) o udostępnienie informacji publicznej w postaci treści pisma Prezesa Trybunału Konstytucyjnego zawierającego prośbę o publikację wyroku Trybunału Konstytucyjnego wydanego w sprawie o sygn. SK 19/17 w Dzienniku Ustaw wraz z podaniem podstawy prawnej tego pisma – jeśli była powołana w jego treści. 3 lipca 2018 r. pełnomocnik skarżącego otrzymał drogą elektroniczną odpowiedź na wniosek o udostępnienie informacji publicznej – skan pisma Prezesa Trybunału Konstytucyjnego w sprawie ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 19 czerwca 2018 r., sygn. SK 19/17, skierowanego do Redakcji Dziennika Ustaw RP i Dziennika Urzędowego RP „Monitor Polski” w RCL.

Niezależnie od wniosku skierowanego do RCL, pismem z 20 lipca 2018 r. pełnomocnik skarżącego zwrócił się także do Trybunału Konstytucyjnego o wydanie kopii pisma Trybunału Konstytucyjnego do RCL w sprawie publikacji w Dzienniku Ustaw RP wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 19 czerwca 2019 r. (sygn. SK 19/17). Pismem z 26 lipca 2018 r. Dyrektor Biura Służby Prawnej Trybunału Konstytucyjnego przekazała pełnomocnikowi skarżącego kopię pisma Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 19 czerwca 2018 r. w sprawie ogłoszenia wyroku z 19 czerwca 2018 r. (sygn. SK 19/17). W rozmowie telefonicznej z pracownikiem Biura Służby Prawnej TK przedstawiciel kancelarii pełnomocnika skarżącego uzyskał informację, że poza pismem z 19 czerwca 2018 r. żadne dodatkowe zarządzenie w przedmiocie publikacji wyroku TK w sprawie SK 19/17 nie zostało wydane.

Zdaniem skarżącego zakwestionowane przepisy naruszają jego prawo do ochrony życia prywatnego i autonomii informacyjnej oraz prawo do skargi konstytucyjnej (art. 79 Konstytucji). Ograniczenia jego praw mają charakter nieproporcjonalny w świetle zasady proporcjonalności przewidzianej w art. 31 ust. 3 Konstytucji. Zakwestionowane przepisy – jak twierdzi skarżący – są także niezgodne z zasadą poprawnej legislacji, wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawnego, mającej swoje źródło w art. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem rozstrzygnięcia merytorycznego. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub jest oczywiście bezzasadna.

2. Skarżący zakwestionował konstytucyjność art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523), zgodnie z którym w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza się orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczące aktów normatywnych, które zostały

w nim ogłoszone. Związkowo z tym przepisem skarżący zaskarżył także przepisy u.o.t.p. TK odnoszące się do orzeczeń Trybunału, tj.: art. 108 ust. 1 pkt 4, zgodnie z którym orzeczenie zawiera wskazanie podmiotu, który zainicjował postępowanie przed Trybunałem oraz innych uczestników postępowania; art. 114 ust. 1 stanowiący, że orzeczenia ogłasza się w odpowiednim dzienniku urzędowym na zasadach i w trybie określonych w Konstytucji oraz ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych, jak również ust. 2 tego przepisu o treści „Ogłoszenie orzeczeń zarządza Prezes Trybunału”; art. 80 o treści: „Skarżący może zastrzec w skardze konstytucyjnej nieujawnianie jego danych osobowych w opublikowanym postanowieniu, o którym mowa w art. 61 ust. 4”.

3. Jak wynika z art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Zasady korzystania z tego środka ochrony wolności i praw precyzuje u.o.t.p. TK. Zgodnie z art. 77 tej ustawy skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, przez wyczerpanie drogi prawnej należy rozumieć skorzystanie przez skarżącego ze wszystkich przysługujących mu zwyczajnych środków zaskarżenia, zakończone uzyskaniem ostatecznego orzeczenia, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia.

4. Trybunał przypomina, że zarzut naruszenia konstytucyjnie chronionych wolności i praw można podnieść w skardze konstytucyjnej tylko wtedy, gdy sąd lub organ administracji publicznej w wyniku wydania wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia orzekł o tych wolnościach i prawach. Zgodnie bowiem z poglądem wyrażonym w postanowieniu z 4 grudnia 2000 r. o sygn. SK 10/99, wydanym przez Trybunał Konstytucyjny w pełnym składzie: „aby można było mówić o «ostatecznym orzeczeniu», działanie organów sądowych i administracyjnych musi przybrać władczy charakter i określać sytuację prawną indywidualnie określonego podmiotu”. Ponadto „należy stwierdzić, że konstytucyjne pojęcie «orzeczenia» o wolnościach, prawach lub obowiązkach jednostki obejmuje rozstrzygnięcia, które nakładają, zmieniają lub uchylają obowiązki albo przyznają, zmieniają lub znoszą uprawnienia. Do orzeczeń o wolnościach, prawach lub obowiązkach należy zaliczyć również rozstrzygnięcia, które autorytatywnie stwierdzają istnienie obowiązku lub uprawnienia, jeżeli rozstrzygnięcia te mają znaczenie dla realizacji określonych uprawnień lub obowiązków jednostki”. Trybunał Konstytucyjny wskazał ponadto, że „do istoty orzeczenia o wolnościach, prawach lub obowiązkach jednostki należy zawsze jego wiążący charakter, wyrażający się w powstaniu, zmianie lub zniesieniu obowiązków, ciążących na określonych podmiotach”. W tym samym orzeczeniu stwierdzono też, że „orzeczeń o wolnościach, prawach lub obowiązkach jednostki nie stanowią czynności faktyczne, a więc działania organów władzy publicznej, które nie mają charakteru aktów prawnych, nawet jeżeli wkraczają one w sferę praw i obowiązków jednostki” (postanowienie TK z 4 grudnia 2000 r., sygn. SK 10/99, OTK ZU nr 8/2000, poz. 300).

5. Skarżący wskazał jako ostateczne rozstrzygnięcie naruszające jego prawa pismo Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 19 czerwca 2018 r. skierowane do redakcji Dziennika Ustaw RP i Dziennika Urzędowego RP „Monitor Polski” w Rządowym Centrum Legislacji

w sprawie ogłoszenia w Dzienniku Ustaw RP wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 19 czerwca 2018 r., sygn. SK 19/17.

Zdaniem Trybunału pismo Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 19 czerwca 2018 r. nie może być uznane za ostateczne rozstrzygnięcie o wolnościach i prawach skarżącego w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji. Przepisy przewidujące obowiązek publikacji orzeczeń nadają działaniom Trybunału charakter czynności faktycznych (technicznych). Pismo o skierowaniu wyroku Trybunału do publikacji nie stanowiło merytorycznego rozstrzygnięcia, gdyż jego treścią nie było nałożenie, zmiana lub uchylenie obowiązku albo przyznanie, zmiana lub zniesienie uprawnienia. Pismo Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 19 czerwca 2018 r. było zatem czynnością materialno-techniczną, a nie orzeczeniem prawnokształtującym.

Skoro skarżący nie uzyskał orzeczenia o swoich wolnościach lub prawach konstytucyjnych, to skarga konstytucyjna nie spełnia podstawowej przesłanki jej wniesienia, określonej w art. 79 ust. 1 Konstytucji i art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK.

Okoliczność ta jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – podstawą odmowy nadania analizowanej skardze dalszego biegu.

Z tych przyczyn Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.